

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ АВТОТРАНСПОРТНОЇ ГАЛУЗІ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Реферат

У статті обґрунтовано необхідність формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників, зокрема автотранспортної галузі, до застосування інноваційних виробничих технологій та важливість дослідження відповідних педагогічних умов. Визначено, що готовність майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій є цілісним особистісним утворенням, що характеризується мотиваційно-ціннісним ставленням, професійно значущими особистісними якостями, сукупністю необхідних професійних знань, умінь і навичок, що забезпечують використання інноваційних виробничих технологій в професійній діяльності. Охарактеризовано її компоненти: мотиваційно-ціннісний, суб'єктний, пізнавальний, діяльнісний.

Проаналізовано сучасні підходи науковців до визначення педагогічних умов різних аспектів підготовки кваліфікованих робітників автотранспортної галузі. За результатами досліджень визначено, що педагогічні умови підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі передбачають формування позитивної мотивації учнів до професійної діяльності, застосування інноваційних педагогічних технологій, створення відповідного освітнього середовища закладів професійної освіти, використання електронних засобів навчання.

Охарактеризовано процедуру та висвітлено результати експертного оцінювання педагогічних умов формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі, зокрема, до пріоритетних умов віднесено: підвищення мотивації учнів до оволодіння інноваційними виробничими технологіями; оновлення змісту навчання знаннями і вміннями щодо застосування інноваційних виробничих технологій; упровадження методики формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників

автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій; створення інноваційно-розвивального середовища.

Ключові слова: інноваційна виробнича технологія, кваліфікований робітник, готовність, педагогічна умова.

Постановка проблеми.

Соціально-економічні зміни в житті українського суспільства висувають нові вимоги до підготовки фахівців різного профілю. Добробут країни та функціонування ринкової економіки значною мірою залежать від рівня професійної (професійно-технічної) освіти, зокрема від якості підготовки кваліфікованих робітників. У зв'язку з цим актуалізується необхідність формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників різних галузей, зокрема й автотранспортної, до застосування інноваційних виробничих технологій.

Прийнятий у 2017 р. Закон України «Про освіту» проголошує освітні пріоритети забезпечення всебічного розвитку людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору [1].

Досягнення поставленої мети у професійній (професійно-технічній) освіті можливо забезпечити формуванням готовності учнів до застосування інновацій у майбутній професійній діяльності, що передбачає визначення та обґрунтування відповідних педагогічних умов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концептуальні засади підготовки сучасних кваліфікованих робітників обґрунтовані в працях П. Лузана, Н. Ничкало, В. Орлова, Л. Петренко, В. Радкевич та ін. Теоретичні і методичні аспекти підготовки майбутніх кваліфікованих робітників

автотранспортної галузі досліджували В. Динько, О. Дубініна, Д. Гоменюк, А. Кононенко та ін.

Однак нині в Україні відсутні комплексні дослідження педагогічних умов формування готовності кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій. Науковий аналіз теоретичних і практичних аспектів зазначеної проблеми дав змогу виявити суперечності: між потребою у якісній підготовці сучасних кваліфікованих робітників автотранспортної галузі і недостатнім рівнем їхньої готовності до застосування інноваційних виробничих технологій; між технологічністю, прагматичністю і раціональністю виробничої сфери та необхідністю побудови професійної підготовки фахівців на засадах людиноцентризму; між визначенням важливості застосування сучасних інноваційних методів, форм, технологій навчання майбутніх кваліфікованих робітників та переважанням традиційних підходів до професійної підготовки; між необхідністю підвищення ефективності підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій і відсутністю методичних рекомендацій, що цьому сприяли б. Отже, тема статті є актуальною.

Мета статті – обґрунтувати педагогічні умови формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій.

Виклад основного матеріалу. Готовність майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій є цілісним особистісним утворенням, що характеризується мотиваційно-ціннісним ставленням, професійно значущими особистісними якостями, сукупністю необхідних професійних знань, умінь і навичок, що забезпечують використання інноваційних виробничих технологій в професійній діяльності.

Структура означеної готовності складається з чотирьох компонентів. Мотиваційно-ціннісний компонент містить потреби, мотиви і прагнення до професійного саморозвитку та особистісного росту, характеризує мотивацію та

ставлення майбутнього кваліфікованого робітника автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій. Суб'єктний компонент включає креативні та рефлексивні здібності, здатність до адекватної оцінки себе як особистості, професіонала, суб'єкта професійної діяльності в контексті застосування інноваційних виробничих технологій. Пізнавальний компонент утворюють знання, ступінь інформованості щодо застосування інноваційних виробничих технологій. Діяльнісний компонент включає вміння та навички, що забезпечують застосування таких технологій на практиці.

Ефективність формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій детермінована педагогічними умовами, під якими розуміємо зовнішні й внутрішні обставини, що визначають становлення і прояв досліджуваного феномена в учнів.

У контексті теми дослідження охарактеризуємо сучасні підходи науковців до визначення педагогічних умов різних аспектів підготовки кваліфікованих робітників автотранспортної галузі. Так, Д. Гоменюк до педагогічних умов підготовки кваліфікованих робітників для автосервісу у професійно-технічних навчальних закладах відносить [1, с. 88]: розроблення моделі підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу до професійної діяльності; відбір і структурування її змісту відповідно до вимог ринку праці; педагогічний супровід професійного самоутвердження майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу у професійно-технічних навчальних закладах; створення професіоналізуючого середовища в професійно-технічному навчальному закладі.

Модель підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу до професійної діяльності спроектовано відповідно до соціального замовлення суспільства і соціальних очікувань особистості, підпорядковано меті формування конкурентоспроможного робітника для автосервісу, структуровано за етапами (мотиваційний, змістово-організаційний, оцінно-результативний), кожен з яких має свій зміст, форми і методи професійного навчання й виховання і спрямовується на формування готовності учнів професійно-

технічних навчальних закладів до роботи на підприємствах автосервісу. Науковцем доведено, що ефективність підготовки учнів ПТНЗ до професійної діяльності у сфері автосервісу визначальним чином залежить від змісту цієї підготовки, та запропоновано критерії його відбору і структурування для монопрофесій та інтегрованих професій, зокрема, відповідність змісту підготовки соціальному замовленню, вимогам роботодавців, потребам особистості; урахування у ньому досягнень науки та виробництва; передбачення перспектив розвитку професії (прогностичність), інноваційність; варіативність, спрямованість на формування професійних компетентностей.

Реалізація третьої умови – педагогічного супроводу професійного самоутвердження майбутніх кваліфікованих робітників автосервісу у професійно-технічних навчальних закладах – забезпечує, на нашу думку, людиноцентрованість професійної підготовки, оскільки передбачає організацію суб'єкт-суб'єктної педагогічної взаємодії учасників цього процесу (учні, педагогічний колектив ПТНЗ, роботодавці), спрямованої на допомогу майбутнім фахівцям у сфері автосервісу в професійному самовизначенні, самоутвердженні, становленні і неперервному професійному і особистісному розвитку. Зокрема, фасилітативність педагогічного впливу, що є за К. Роджерсом, однією з основ гуманістичного навчання, здійснюється створенням ситуацій успіху, забезпеченням відчуття свободи у діяльності й водночас, відповідальності за її результати; заохоченням, надихаючим прикладом викладача і майстра, опорою у професійній підготовці на психологічний досвід і Я-концепцію учня.

Створення у професійно-технічному навчальному закладі професіоналізуючого середовища розглядається дослідником як сукупність навчально-методичних, навчально-виробничих, психологічних та матеріально-технічних умов, які адекватно відображають контекст майбутньої професійної діяльності на підприємствах автосервісу, сприяють розвитку в учнів ПТНЗ мотивації на оволодіння професіями сфери автосервісу, забезпечують ефективність засвоєння та практичної реалізації ними професійних знань, умінь і навичок, а також формування в них професійно необхідних якостей

особистості, зокрема, конкурентно-спроможності, мобільності, творчої активності, самостійності тощо.

Дослідником В. Динько обґрунтовано організаційно-педагогічні умови, що забезпечують ефективність підготовки кваліфікованих робітників з ремонту автотранспортної техніки у професійно-технічних навчальних закладах [2]: впровадження компетентнісно-орієнтованих технологій підготовки учнів професійно-технічних навчальних закладів до виробничої діяльності; розробка та реалізація моделі партнерської взаємодії «ринок ремонту автотранспортної техніки – професійно-технічний навчальний заклад – майбутній кваліфікований робітник з ремонту автотранспортної техніки»; активізація інноваційного стилю діяльності в системі «педагог – учень»; використання проектної технології у процесі вивчення професійно-орієнтованих предметів.

Реалізація першої умови передбачає комплексне поєднання елементів освітніх педагогічних технологій, орієнтованих на особистість учня в процесі навчання (імітаційна, особистісно-орієнтована, компетентнісна, професійно-орієнтована, інтегральна, інформаційна), на потреби професійно орієнтованого ринку праці (ремонт автотранспортної техніки) та на соціально орієнтовану прогнозованість кінцевого результату навчально-виробничого процесу. Друга умова забезпечує навчання учнів на сучасному обладнанні (якого не може придбати професійно-технічний навчальний заклад за державні кошти), освоєння новітніх технологій на практиці, відпрацювання професійних навичок в реальних умовах, своєчасне отримання інформації про існуючі вакансії, наявність соціальних гарантій і соціального захисту. Третя умова, активізація інноваційного стилю діяльності суб'єктів навчально-виробничого процесу, зпередбачає проведення постійно діючого науковометодичного семінару, участь педагогів та учнів у заходах науково-практичного характеру: круглих столах, конкурсах, конференціях регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів. Четверта умова пов'язана з використанням проектної технології у процесі вивчення професійно-орієнтованих предметів, що передбачає проектування навчального процесу з метою гарантованого

досягнення дидактичних цілей, виходячи із заданих вихідних установок (соціальне замовлення, освітні орієнтири, цілі, зміст і методика навчання).

Дослідниця О. Дубініна визначає такі психолого-педагогічні умови навчання майбутніх робітників у центрах професійно-технічної освіти [3]: цілеспрямований розвиток в учнів потреби в самоосвіті та самовдосконаленні, системно-послідовне формування «умінь навчатися», створення сприятливого середовища для освітньої діяльності учнів.

Реалізація першої умови передбачає застосування різноманітних форм самоосвітньої діяльності, зокрема таких, як перегляд відеофільмів у відеолабораторіях та вдома, пошук та опрацювання додаткової інформації в комп'ютерних мережах, опрацювання теоретичного матеріалу, самозапис на дисках, виконання лабораторних завдань у комп'ютерних класах, написання самостійних робіт та презентація доповідей, рефератів, оброблення результатів навчально-дослідної роботи, робота з програмами щодо вивчення іноземної мови тощо. Друга умова пов'язана з системно-послідовним формуванням в майбутніх робітників «умінь навчатися». Автор підкреслює, що крім загальноосвітньої підготовки учень професійно-технічного навчального закладу має оволодіти обраною професією, використавши при цьому здобутий обсяг природничо-математичних і соціально-гуманітарних знань, що вимагає сумлінного, наполегливого, самостійного навчання. Третя умова, створення сприятливого середовища для освітньої діяльності учнів, має здійснювати вплив на організацію навчання майбутніх робітників завдяки таким компонентам, як діяльнісний (відображає сукупність різних видів діяльності, необхідних для самостійного навчання й різнобічного розвитку особистості учня), комунікативний (характеризує простір міжособистісної взаємодії майбутнього робітника з освітнім середовищем та його суб'єктами), змістовий (включає зміст освіти, зміст навчання, зміст виховання, що характеризує особистісні цінності, якості фахівця певної кваліфікації), матеріально-технічний (вся інфраструктура).

У дисертаційному дослідженні А. Кононенко визначено такі педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх слюсарів з ремонту

автомобілів у професійно-технічних навчальних закладах: формування в учнів позитивної мотивації до оволодіння професійними знаннями й уміннями; створення інформаційного професійно-орієнтованого середовища; використання електронних засобів навчання у формуванні професійної компетентності учнів; застосування в навчальному процесі інтерактивних педагогічних технологій [4, с. 89-112].

Доведено, що формування в учнів позитивної мотивації до оволодіння професійними знаннями й уміннями зумовлює їхню активну позицію та наполегливість у критичному засвоєнні осучаснених знань, набутті професійних умінь та навичок; здатності добирати оптимальні види і прийоми практичної діяльності, виконувати технологічну, інструментальну функцію. З'ясовано, що створення інформаційного професійно-орієнтованого середовища сприяє формуванню вмінь раціонально планувати та проектувати професійні дії й алгоритми діяльності, регламентувати час на виконання навчальних завдань, уможлиблює використання різноманітних джерел у процесі освітньо-пізнавальної діяльності, передбачає розвиток поінформованості учнів з професійно-технологічними відомостями сучасної автотранспортної галузі. Обґрунтовано, що використання електронних засобів навчання у формуванні професійної компетентності учнів сприяє формуванню ціннісних орієнтацій особистості на оволодіння сучасними знаннями, прагнень переосмислювати й узагальнювати здобуті теоретичні знання про новітні способи діагностування, ремонт і технічне обслуговування автомобілів. Визначено, що застосування інтерактивних педагогічних технологій активізує і стимулює процеси освітньо-пізнавальної діяльності учнів в опануванні теоретичних відомостей, набутті професійних умінь і навичок, уможлиблює самоактуалізацію учнів у процесі навчання.

Узагальнюючи результати проаналізованих досліджень, доцільно зазначити, що сучасні педагогічні умови підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі передбачають формування позитивної мотивації учнів до професійної діяльності, застосування інноваційних

педагогічних технологій, створення відповідного освітнього середовища закладів професійної освіти, використання електронних засобів навчання.

З урахуванням результатів теоретичного аналізу здійснено експертне оцінювання педагогічних умов формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій. До експертної групи увійшли 19 експертів – науковці, керівники закладів професійної освіти, викладачів спеціальних дисциплін, методистів. Процедура експертного оцінювання здійснювалася в три етапи: на першому – в ході мозкового штурму визначено перелік педагогічних умов та уточнено їх формулювання, на другому – здійснено індивідуальне оцінювання значущості умов за шкалою від 0 до 10 балів, на третьому – за результатами визначення середньої оцінки кожної умови встановлено відповідне місце у загальному рейтингу. Результати експертного оцінювання представлені у табл. 1.

Виходячи з кількості педагогічних умов (12) шкалюванням визначено такі критерії їх вибору (1-4 місце – пріоритетні), (5-8 місце – доцільні), (1-4 місце – бажані). Отже, перші чотири позиції обіймають такі педагогічні умови:

- створення інноваційно-розвивального середовища;
- упровадження методики формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій;
- підвищення мотивації учнів до оволодіння інноваційними виробничими технологіями;
- оновлення змісту навчання знаннями і вміннями щодо застосування інноваційних виробничих технологій.

Таблиця 1.

**Результати визначення експертами значущості педагогічних умов
формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників
автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих
технологій**

№ з/п	Педагогічна умова	Середній бал	Місце
1.	Розроблення моделі формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій	3,68	10
2.	Розроблення методики формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій	5,74	6
3.	Підвищення мотивації учнів до оволодіння інноваційними виробничими технологіями	8,10	3
4.	Використання особистісно-розвивальних педагогічних технологій	8,63	2
5.	Оновлення змісту навчання знаннями і вміннями щодо застосування інноваційних виробничих технологій	7,52	4
6.	Педагогічний супровід формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій	6,47	5
7.	Навчання на рівні сучасних транспортних і технічних засобів	1,32	12
8.	Застосування елементів дуальної системи професійної підготовки	5,16	8
9.	Використання методів розвитку креативності учнів	2,89	11
10.	Формування в учнів вмінь самоосвітньої діяльності	4,39	9
11.	Створення інноваційно-розвивального середовища	9,21	1
12.	Використання електронних навчальних ресурсів	5,58	7

Схарактеризуємо суть визначених умов такої послідовності, що відповідає структурі навчальної діяльності та логіці процесу формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі. Зокрема, підвищення мотивації учнів до оволодіння інноваційними

виробничими технологіями передбачає формування інтересів, потреб установок, мотивів майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі щодо застосування інноваційних виробничих технологій. Загальновідомо, що мотиваційна сфера посідає провідне місце у структурі особистості, відповідно мотивація спонукає учнів до професійного саморозвитку, пізнання нового, творчого пошуку. Підвищення мотивації тих, хто навчається, зумовлюється такими чинниками, як обізнаність викладачів щодо основних мотивів навчання учнів, створення необхідних умов для реалізації їхніх особистісних потреб, орієнтація на успіх, встановлення гармонійних відносин між викладачем і навчальною групою та між учнями в групі, доброзичливе ставлення викладача до кожного учня, проведення „занять радості”, на яких учні мають можливість отримати задоволення від того, що вони знають та вміють (дискусії, ігри, конкурси тощо); делегування учням повноважень; зовнішні умови навчання (стан приміщення, обстановка в аудиторії, сучасні технічні засоби навчання). Важливим сучасним аспектом формування позитивної мотивації учнів вважаємо гейміфікацію навчання, що полягає у використанні ігрових практик та механізмів в навчальному процесі для залучення тих, хто навчається, до вирішення навчально-пізнавальних та виховних проблем.

Оновлення змісту навчання знаннями і вміннями щодо застосування інноваційних виробничих технологій спрямоване на введення відповідних змістових блоків і тем до предметів професійно-теоретичної, професійно-практичної підготовки, варіативного компоненту змісту. При відборі і структуруванні змісту ми спиралися на результати дослідження Д. Гоменюка, який доводить, що при відборі і структуруванні змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу необхідно [1, с. 115-116]: врахувати його загальнокультурний, загальнопрофесійний, загальноспеціальний і спеціальний характер й забезпечити пріоритет фундаментальності, випереджуючу спрямованість змісту; надати навчально-програмній документації, що розробляється, системного характеру; забезпечити її достатню відкритість, гнучкість, варіативність, універсальність, технологічність та діагностичність,

що дозволить ефективно оцінювати якість результатів професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу; взявши за основу змісту відображений у навчально-програмній документації державний стандарт, водночас забезпечити можливість урахування варіативного компоненту, зумовленого специфікою регіону, інтересами особистості; відповідність змісту навчання суспільно-економічним запитам має бути основою нової філософії змісту професійної підготовки кваліфікованих робітників автосервісу.

Упровадження методики формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій має на меті методичний супровід оволодіння учнями відповідними знаннями, вміннями, навичками, розвитку їхніх креативних здібностей та інноваційних якостей. Складовими методики є цілі, зміст, методи, форми, технології, навчально-методичне забезпечення. Методика реалізує мотиваційно-особистісні, пізнавальні, практичні цілі формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій та містить такі етапи цільовий; змістовий, процесуальний, контрольний-рефлексивний. Важливим аспектом методики є реалізація самостійної роботи учнів з метою поглиблення, узагальнення і прикладного застосування набутих знань і вмінь. Зокрема, передбачається створення учнями е-портфоліо, складовою якого є підготовлені завдання, матеріали щодо кількісних та якісних показників результативності опанування інноваційними виробничими технологіями.

Створення інноваційно-розвивального середовища розглядаємо як процес інтеграції зовнішніх і внутрішніх чинників, об'єктивних і суб'єктивних факторів ефективності професійної підготовки, що сприяє задоволенню індивідуальних потреб, засвоєнню цінностей та досвіду інноваційної діяльності, позитивно впливає на професійний розвиток та самореалізацію майбутніх кваліфікованих робітників. Таке середовище є відкритим, містить управлінський, інформаційний, суб'єктний, технологічний, матеріально-технічний компоненти. У його створенні вагомим завданням є проектування інтегрованого, динамічного, відкритого Web-простору.

Доцільно зазначити, що перші дві розглянуті умови є спрямованими на конкретні аспекти формування готовності (мотивація, зміст підготовки), а дві останні – узагальнюючими, такими, що інтегрують визначені експертами педагогічні умови, що оцінені нижче, ніж пріоритетні. Наприклад, упровадження методики формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій передбачає використання особистісно-розвивальних педагогічних технологій, методів розвитку креативності учнів, формування в них вмінь самоосвітньої діяльності, а створення інноваційно-розвивального середовища забезпечує навчання на рівні сучасних транспортних і технічних засобів, застосування елементів дуальної системи професійної підготовки, використання електронних навчальних ресурсів.

Висновки. Отже, формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій передбачає визначення та обґрунтування відповідних педагогічних умов. Результати теоретичного аналізу засвідчують важливість таких педагогічних умов підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі, як формування позитивної мотивації учнів до професійної діяльності, застосування інноваційних педагогічних технологій, створення відповідного освітнього середовища закладів професійної освіти, використання електронних засобів навчання.

Здійснене експертне оцінювання дозволило визначити такі педагогічні умови формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій: підвищення мотивації учнів до оволодіння інноваційними виробничими технологіями, оновлення змісту навчання знаннями і вміннями щодо застосування інноваційних виробничих технологій, упровадження методики формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій, створення інноваційно-розвивального середовища.

У подальших дослідженнях планується обґрунтування моделі формування готовності майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортної галузі до застосування інноваційних виробничих технологій, експериментальна перевірка результативності визначених педагогічних умов.

Література

1. Гоменюк Д. В. Педагогічні умови підготовки кваліфікованих робітників для автосервісу у професійно-технічних навчальних закладах. . – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти» (015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями). – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Київ, 2014.

2. Динько В. А. Організаційно-педагогічні умови підготовки кваліфікованих робітників з ремонту автотранспортної техніки у професійнотехнічних навчальних закладах : автореф. дис ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Володимир Анатолійович Динько; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – К., 2016. – 24 с.

3. Дубініна О. В. Педагогічні умови навчання майбутніх робітників у центрах професійно-технічної освіти / О. В. Дубініна // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний університет імені А. С. Макаренка ; редкол. : А. А. Сбруєва, О. Є. Антонова, Дж. Бішоп та ін. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. – № 10 (54). – С. 56–65.

4. Кононенко А. Г. Формування професійної компетентності майбутніх слюсарів з ремонту автомобілів у професійно-технічних навчальних закладах. – Рукопис. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти» (015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями). – Інститут професійно-технічної освіти НАПН України, Київ, 2018.

5. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / [Лузан П. Г.,

Манько В. М., Нестерова Л. В, Романова Г. М.]; за заг. ред. Г. М. Романової. – К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. – 216 с.

Реферат

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ РАБОЧИХ АВТОТРАНСПОРТНОЙ ОТРАСЛИ К ПРИМЕНЕНИЮ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Леонид Романов

В статье обоснована необходимость формирования готовности будущих квалифицированных рабочих, в частности автотранспортной отрасли, к применению инновационных производственных технологий и важность исследования соответствующих педагогических условий. Определено, что готовность будущих квалифицированных рабочих автотранспортной отрасли к применению инновационных производственных технологий является целостным личностным образованием, характеризуется мотивационно-ценностным отношением, профессионально значимыми личностными качествами, совокупностью необходимых профессиональных знаний, умений и навыков, обеспечивающих использование инновационных производственных технологий в профессиональной деятельности. Охарактеризованы ее компоненты: мотивационно-ценностный, субъектный, познавательный, деятельностный. Проанализированы современные подходы ученых к определению педагогических условий различных аспектов подготовки квалифицированных рабочих автотранспортной отрасли. На основе результатов исследований установлено, что педагогические условия подготовки будущих квалифицированных рабочих автотранспортной отрасли предусматривают формирование положительной мотивации учащихся к профессиональной деятельности, применение инновационных педагогических технологий, создание соответствующей образовательной среды учреждений

профессионального образования, использование электронных средств обучения. Охарактеризована процедура и освещены результаты экспертной оценки педагогических условий формирования готовности будущих квалифицированных рабочих автотранспортной отрасли, в частности, к приоритетным условиям отнесены: повышение мотивации учащихся к овладению инновационными производственными технологиями; обновление содержания обучения знаниями и умениями по применению инновационных производственных технологий, внедрение методики формирования готовности будущих квалифицированных рабочих автотранспортной отрасли к применению инновационных производственных технологий, создание инновационно-развивающей среды. Ключевые слова: инновационная производственная технология, квалифицированный рабочий, готовность, педагогическое условие.